

Αρχική σελίδα>Επιπτώσεις της έξαρσης της νόσου COVID-19 στον τομέα της δικαιοσύνης>

Ο αντίκτυπος της νόσου COVID-19 σε αστικές υποθέσεις και υποθέσεις αφερεγγυότητας

Ο αντίκτυπος της νόσου COVID-19 σε αστικές υποθέσεις και υποθέσεις αφερεγγυότητας

Ιταλία

1 Επιπτώσεις της Covid-19 στις αστικές διαδικασίες

1.1 Προθεσμίες στις αστικές διαδικασίες

Οι προθεσμίες για την εκτέλεση δικαστικών πράξεων στο πλαίσιο αστικών διαδικασιών αρχικά ανεστάλησαν από τις 9/3 έως τις 22/3 (στη συνέχεια αναβλήθηκαν για τις 15/4).

Με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 23 της 8ης Απριλίου 2020 η αναβολή των ακροαματικών διαδικασιών και η αναστολή των δικονομικών προθεσμιών παρατάθηκαν έως τις 11 Μαΐου 2020.

Ως προς τις προθεσμίες που επρόκειτο να αρχίσουν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής, η έναρξή τους αναβλήθηκε μέχρι τη λήξη της περιόδου αναστολής.

Εξαιρέσεις: υιοθεσία παιδιών, ασυνόδευτοι ανήλικοι, αναδοχή, διαδικασίες που σχετίζονται με την προστασία ανηλίκων και διαδικασίες διατροφής όταν υπάρχει κίνδυνος για την κάλυψη των βασικών αναγκών· υποχρεωτική υγειονομική περίθαλψη, εκούσια διακοπή κύησης, προσωρινή εκτέλεση και όλα τα ζητήματα που ενέχουν κίνδυνο σοβαρής βλάβης σε διαδίκους.

1.2 Δικαστική οργάνωση και δικαστικό σώμα

Οι περισσότερες ακροαματικές διαδικασίες αστικών υποθέσεων που είχαν προγραμματιστεί από την επομένη της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του διατάγματος (9 Μαρτίου 2020) έως τις 22/3 (κατόπιν τις 15/4 και τελικά την 11η Μαΐου) δεν θα πραγματοποιηθούν λόγω υποχρεωτικής αναβολής.

Όλες οι ακροαματικές διαδικασίες που ήταν προγραμματισμένες κατά την περίοδο της κρίσης αναβάλλονται (εκτός από τις επείγουσες υποθέσεις).

Τα τοπικά δικαστήρια μπορούν να θεσπίσουν δικά τους μέτρα οργάνωσης (περιορισμένη πρόσβαση σε κτίρια, κλείσιμο υπηρεσιών).

Ειδικότερα, όσον αφορά τις δραστηριότητες που δεν έχουν ανασταλεί (όσες χαρακτηρίζονται επείγουσες κατά περίπτωση ή όσες χαρακτηρίζονται ύψιστης προτεραιότητας από τον νόμο), η διεξαγωγή ακροαματικών διαδικασιών σε αστικές υποθέσεις που απαιτούν την παρουσία μόνο δικηγόρων ή διαδίκων επιτρέπεται μόνο μέσω εξ αποστάσεως σύνδεσης, με την επιφύλαξη της διασφάλισης της εκατέρωθεν ακρόασης και της αποτελεσματικής συμμετοχής των διαδίκων. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται απόφαση των προϊσταμένων των δικαστικών υπηρεσιών έπειτα από γνωμοδότηση του δικηγορικού συλλόγου.

Για την περίοδο μεταξύ 11ης Μαΐου και 31ης Ιουλίου 2020, οι προϊστάμενοι των δικαστικών υπηρεσιών αναμένεται να λάβουν σειρά οργανωτικών μέτρων προκειμένου να αποφεύγονται οι πυκνές συγκεντρώσεις και οι στενές επαφές μεταξύ των ατόμων σε κάθε γραφείο.

Τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν:

τη διεξαγωγή ακροαματικών διαδικασιών αστικών υποθέσεων μέσω εξ αποστάσεως συνδέσεων για τις οποίες απαιτείται η παρουσία μόνο των δικηγόρων ή των διαδίκων ή προσώπων που εκτελούν καθήκοντα κατ' εντολή του δικαστή, εφόσον διασφαλίζεται η εκατέρωθεν ακρόαση και η αποτελεσματική συμμετοχή των διαδίκων και υπό την προϋπόθεση ότι ο δικαστής είναι παρών στο δικαστικό γραφείο·

την αναβολή των ακροαματικών διαδικασιών για μετά τις 31 Ιουλίου 2020·

τη διεξαγωγή ακροαματικών διαδικασιών αστικών υποθέσεων για τις οποίες απαιτείται η συμμετοχή μόνο των εναγομένων μέσω γραπτής διαδικασίας.

1.3 Δικαστική συνεργασία εντός της ΕΕ

Σημαντικό ποσοστό του προσωπικού του Υπουργείου Δικαιοσύνης εργάζεται από το σπίτι.

Η δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις θα επηρεαστεί για άγνωστο χρονικό διάστημα. Ηλεκτρονική κοινοποίηση των αιτήσεων για δικαστική συνεργασία (συμπεριλαμβανομένων των αιτήσεων για πληροφορίες σχετικά με αλλοδαπό δίκαιο δυνάμει της Σύμβασης του Λονδίνου του 1968). Ενδέχεται να υπάρχει σημαντική καθυστέρηση στην επεξεργασία των εγγράφων που αποστέλλονται σε έντυπη μορφή.

Όλες οι επικοινωνίες πρέπει να αποστέλλονται στη διεύθυνση ufficio2.dgcivile.dag@giustizia.it

2 Μέτρα που έχουν θεσπιστεί ή προβλέπεται να θεσπιστούν στα κράτη μέλη στον τομέα του πτωχευτικού δικαίου (αφερεγγυότητας) μετά την εκδήλωση της πανδημίας

2.1 Μέτρα ουσιαστικού πτωχευτικού δικαίου (αφερεγγυότητας) και σχετικά μέτρα που αφορούν τις συμβάσεις

2.1.1 Αναστολή διαδικασιών αφερεγγυότητας

2.1.1.1 Αναστολή υποχρέωσης υποβολής αίτησης πτώχευσης (οφειλέτες)

Οι γενικές διατάξεις περί αναβολής συμπεριλαμβάνουν την πτώχευση και, γενικότερα, τις διαδικασίες αφερεγγυότητας, με την επιφύλαξη της δυνατότητας να προσδιορίζεται για κάθε υπόθεση χωριστά τι δεν μπορεί να αναβληθεί προκειμένου να διασφαλίζονται οι απαιτήσεις προστασίας των διαδίκων.

Θεσπίστηκαν ειδικά μέτρα αφερεγγυότητας δυνάμει του άρθρου 10 του νομοθετικού διατάγματος 23 της 8ης Απριλίου 2020:

όλα τα ένδικα μέσα επί διαδικασιών αφερεγγυότητας που κατατέθηκαν κατά την περίοδο μεταξύ της 9ης Μαρτίου και της 30ής Ιουνίου 2020 είναι απαράδεκτα, με εξαίρεση τα ένδικα μέσα που ασκεί ο εισαγγελέας σε περίπτωση που ζητούνται προληπτικά ή συντηρητικά μέτρα για την προστασία των περιουσιακών στοιχείων ή της επιχείρησης, ο ίδιος ο επιχειρηματίας, όταν η αφερεγγυότητα δεν είναι συνέπεια της πανδημίας COVID-19, και οποιοδήποτε πρόσωπο σύμφωνα με συγκεκριμένες διατάξεις της συμφωνίας συμβιβασμού με πιστωτές (άρθρο 162, δεύτερη παράγραφος, άρθρο 173, δεύτερη και τρίτη παράγραφος, και άρθρο 180, έβδομη παράγραφος του ιταλικού νόμου περί αφερεγγυότητας).

σε περίπτωση που η κήρυξη απαραδέκτου ακολουθείται από την κήρυξη πτώχευσης, η περίοδος απαραδέκτου δεν προσμετράται στις προθεσμίες που καθορίζονται στο άρθρο 10 και στο άρθρο 69α του πτωχευτικού νόμου, τα οποία αφορούν αντίστοιχα την προθεσμία ενός έτους εντός της οποίας πρέπει να κηρυχθεί η πτώχευση της εταιρείας που διαγράφεται από το μητρώο εταιρειών και την προθεσμία για αγωγές ανάκλησης.

2.1.1.2 Προστασία των οφειλετών από τη δυνατότητα των πιστωτών να υποβάλουν αίτηση πτώχευσης

Βλέπε αριστερά, στήλη 1.1.Α.

2.1.2 Αναστολή αναγκαστικής εκτέλεσης απαιτήσεων και αναστολή καταγγελιών συμβάσεων

2.1.2.1 Γενικές/ειδικές προσωρινές αναστολές αναγκαστικής εκτέλεσης απαιτήσεων / αναγκαστικής εκτέλεσης ορισμένων ειδών απαιτήσεων

Οι προθεσμίες για τη διενέργεια οποιασδήποτε πράξης σχετίζεται με αστικές και ποινικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης αστικών αποφάσεων, είχαν αρχικά ανασταλεί από τις 9 Μαρτίου έως τις 15 Απριλίου και, στη συνέχεια, έως τις 11 Μαΐου 2020.

Κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, οι ακροαματικές διαδικασίες στο πλαίσιο αστικών διαδικασιών και, ως εκ τούτου, και οι ακροαματικές διαδικασίες που σχετίζονται με διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης, αναβάλλονται αυτοδικαίως για ημερομηνία μεταγενέστερη της 11ης Μαΐου 2020, ενώ, μέχρι την εν λόγω ημερομηνία, αναστέλλεται επίσης η λήξη των προθεσμιών για τη διενέργεια οποιασδήποτε πράξης στο πλαίσιο αστικών διαδικασιών. Όσον αφορά την αναγκαστική εκτέλεση, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το αίτημα για αναστολή της εκτελεστότητας ή της εκτέλεσης απόφασης κατά της οποίας έχει ασκηθεί ένδικο μέσο (άρθρο 283 του ιταλικού κώδικα πολιτικής δικονομίας) και το αίτημα για αναστολή της εκτέλεσης απόφασης κατά της οποίας ασκήθηκε ανάρτηση (άρθρο 373 του ιταλικού κώδικα πολιτικής δικονομίας), καθώς και οι διαδικασίες των οποίων ο καθυστερημένος χειρισμός ενδέχεται να ζημιώσει σημαντικά τους διαδίκους μπορούν να διεκπεραιωθούν κατά την περίοδο έκτακτης ανάγκης. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία κηρύσσεται επείγουσα από τον προϊστάμενο της δικαστικής αρχής ή τον εκπρόσωπό του και, για υποθέσεις των οποίων η εκδίκαση έχει ήδη ξεκινήσει, με διάταξη του δικαστή ή του προέδρου της σύνθεσης. Προκειμένου να περιοριστεί ο αρνητικός αντίκτυπος της επιδημιολογικής έκτακτης ανάγκης λόγω της νόσου COVID-19, αναστέλλεται σε όλη την εθνική επικράτεια έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 οποιαδήποτε διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης για τον πλειστηριασμό ακινήτων, όταν πρόκειται για την κύρια κατοικία του οφειλέτη.

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, οι διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης σχετικά με δάνεια που χορηγήθηκαν υπέρ θυμάτων εγκλημάτων τοκογλυφίας έχουν επίσης ανασταλεί.

2.1.2.2 Αναστολή καταγγελίας συμβάσεων (γενικές/ειδικές συμβάσεις)

Σύμφωνα με τη γενική διάταξη που περιλαμβάνεται στο άρθρο 3 παράγραφος 6α του νόμου αριθ. 6 του 2020, η συμμόρφωση με τα μέτρα ανάσχεσης της νόσου αξιολογείται πάντα με σκοπό τον αποκλεισμό της ευθύνης του οφειλέτη, καθώς επίσης και σε σχέση με την επιβολή τυχόν κατάσχεσης ή ποινών που συνδέονται με την υπερημερία ή τη μη εκπλήρωση υποχρέωσης.

Σε διαφορές που σχετίζονται με συμβατικές υποχρεώσεις, στις οποίες η συμμόρφωση με τα μέτρα ανάσχεσης ή, σε κάθε περίπτωση, με μέτρα που έχουν ληφθεί κατά τη διάρκεια της επιδημιολογικής έκτακτης ανάγκης λόγω της νόσου COVID-19 μπορεί να αξιολογηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 6α, η διαδικασία διαμεσολάβησης αποτελεί προϋπόθεση για το παραδεκτό οποιασδήποτε αίτησης στο δικαστήριο.

Όσον αφορά συγκεκριμένες συμβάσεις, το άρθρο 56 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ) του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 18 του 2020 προβλέπει παράταση μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2020, χωρίς διατυπώσεις, του ληξιπροθέσμου δανείων χωρίς δόσεις, καθώς και αναστολή μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 της αποπληρωμής των δόσεων δανείων ή της καταβολής μισθωμάτων και την αναπροσαρμογή του προγράμματος αποπληρωμής ως προς τις δόσεις ή τα μισθώματα που υπόκεινται σε αναστολή.

Για το έτος 2020, αναστέλλονται οι πληρωμές ενυπόθηκων δανείων που έχουν χορηγηθεί σε θύματα εγκλημάτων τοκογλυφίας.

2.2 Αναστολή των εργασιών των πολιτικών δικαστηρίων, συμπεριλαμβανομένων των πτωχευτικών, και δικονομικές αναστολές

Όλες οι διαδικασίες (περιλαμβανομένης της αφερεγγυότητας) έχουν αρχικά αναβληθεί αυτεπαγγέλτως για έως τις 15-04 ή τις 30-06, εφόσον το αποφάσισαν οι προϊστάμενοι των αρχών, με εξαίρεση τις διαδικασίες που έχουν κηρυχθεί επείγουσες από τον δικαστή ανά υπόθεση ή τις διαδικασίες που θεωρούνται βάσει του νόμου πρώτης προτεραιότητας.

Οι δικονομικές προθεσμίες (περιλαμβανομένων των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης) αναβλήθηκαν αρχικά από τις 09-03 έως τις 15-04 και, στη συνέχεια, έως τις 11-05.

Σε περίπτωση μη αναβληθεισών δραστηριοτήτων, ακροαματικές διαδικασίες αστικών υποθέσεων για τις οποίες απαιτείται η παρουσία μόνο των δικηγόρων ή των διαδίκων, μπορούν να λάβουν χώρα μέσω εξ αποστάσεως συνδέσεων, εφόσον διασφαλίζεται η εκατέρωθεν ακρόαση και η αποτελεσματική συμμετοχή των διαδίκων.

Κατά την περίοδο μεταξύ 11 Μαΐου και 30 Ιουνίου 2020, οι προϊστάμενοι των δικαστικών αρχών αναμένεται να λάβουν σειρά οργανωτικών μέτρων προκειμένου να αποφεύγονται οι πυκνές συναθροίσεις και οι στενές επαφές μεταξύ των ατόμων σε κάθε χώρο της αρχής.

Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν:

τη διεξαγωγή ακροαματικών διαδικασιών αστικών υποθέσεων μέσω εξ αποστάσεως συνδέσεων για τις οποίες απαιτείται η παρουσία μόνο των δικηγόρων ή των διαδίκων, εφόσον διασφαλίζεται η εκατέρωθεν ακρόαση και η αποτελεσματική συμμετοχή των διαδίκων, την αναβολή των ακροαματικών διαδικασιών για μετά τις 30 Ιουνίου 2020,

τη διεξαγωγή ακροαματικών διαδικασιών αστικών υποθέσεων για τις οποίες απαιτείται η συμμετοχή μόνο των εναγομένων μέσω γραπτής διαδικασίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 221 του νομοθετικού διατάγματος αρ. 34 του 2020 (Decreto Rilancio), ο δικαστής μπορεί να διατάξει ότι οι ακροαματικές διαδικασίες σε αστικές υποθέσεις που δεν απαιτούν την παρουσία προσώπων πέραν των συνηγόρων των διαδίκων αντικαθίστανται από την ηλεκτρονική κατάθεση γραπτών προτάσεων που περιέχουν μόνο ισχυρισμούς και συμπεράσματα. Η συμμετοχή σε ακροαματικές διαδικασίες σε αστικές υποθέσεις ενός ή περισσότερων διαδίκων ή ενός ή περισσότερων συνηγόρων είναι επίσης δυνατή, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου διαδίκου, μέσω τηλεδιάσκεψης. Οι διατάξεις αυτές έχουν λάβει παράταση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

2.3 Άλλα μέτρα πτωχευτικού δικαίου (αφερεγγυότητας) (σχετικά με αγωγές ανάκλησης, σχέδια αναδιοργάνωσης, ανεπίσημες συμφωνίες και άλλα)

Κατά την περίοδο κατά την οποία οι κηρύξεις πτώχευσης είναι απαράδεκτες, δεν αρχίζουν οι προθεσμίες για αγωγές ανάκλησης.

Το άρθρο 9 του νομοθετικού διατάγματος 23 του 2020 προβλέπει επίσης την παράταση κατά έξι μήνες των προθεσμιών για την εκπλήρωση προγενέστερων συμφωνιών και εγκεκριμένων συμφωνιών αναδιάρθρωσης που λήγουν μετά τις 23 Φεβρουαρίου 2020.

Στις τρέχουσες διαδικασίες για την έγκριση συμφωνιών συμβιβασμού, παρασχέθηκε η δυνατότητα να υποβάλει, μέχρι την ακροαματική διαδικασία που έχει προσδιοριστεί για την έγκριση, αίτηση για τον καθορισμό προθεσμίας, που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα ημέρες, για την υποβολή νέου σχεδίου και νέας πρότασης ή νέας συμφωνίας αναδιάρθρωσης.

Το άρθρο 9 προβλέπει επίσης ότι ο οφειλέτης δύναται να υποβάλλει αιτήματα για τον καθορισμό νέων προθεσμιών ή για περαιτέρω παρατάσεις των προθεσμιών που έχουν ήδη καθοριστεί.

2.4 Σχετικά μέτρα που δεν άπτονται του πτωχευτικού δικαίου (αφερεγγυότητας) (παράταση προθεσμιών πληρωμών, τραπεζικά δάνεια, κοινωνική ασφάλιση, ασφάλιση υγείας, επιδοτήσεις επιχειρήσεων)

Το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 18 του 2020 προβλέπει σειρά μέτρων ειδικά για τη στήριξη της ρευστότητας μέσω του τραπεζικού συστήματος (τίτλος III) και τη στήριξη της ρευστότητας των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων (τίτλος IV).

Μεταξύ των πρώτων εξ αυτών, αξίζει να αναφερθούν τα μέτρα χρηματοπιστωτικής στήριξης για τις πολύ μικρές, τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 56, περιλαμβανομένης της απαγόρευσης της ανάκλησης των ποσών που χορηγήθηκαν για πιστωτικές διευκολύνσεις που υπόκεινται σε ανάκληση και για δάνεια που χορηγήθηκαν έναντι προκαταβολών επί των δανείων· η παράταση μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2021, χωρίς διατυπώσεις, συμβάσεων για δάνεια χωρίς δόσεις με συμβατική λήξη πριν από τις 31 Ιανουαρίου 2021· η αναστολή μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2021 της αποπληρωμής των δόσεων δανείων και άλλων δανείων με δόσεις ή μισθωμάτων και η αναβολή του σχεδίου αποπληρωμής για δόσεις ή δόσεις που υπόκεινται σε αναστολή.

Μεταξύ των τελευταίων, θα πρέπει να γίνει μνεία των εμβασμάτων πληρωμής προς τις δημόσιες διοικήσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικές εισφορές καθώς και με ασφάλιστρα υποχρεωτικής ασφάλισης, της αναστολής της απόδοσης παρακρατηθέντων φόρων, εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικών εισφορών και ασφαλίσεων υποχρεωτικής ασφάλισης, καθώς και των προθεσμιών υποχρεώσεων και πληρωμών φόρων και εισφορών.

Το άρθρο 11 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 23 του 2020 προβλέπει την αναστολή των προθεσμιών λήξης χρεογράφων που εμπίπτουν στην περίοδο από 9 Μαρτίου έως 30 Απριλίου 2020, που στη συνέχεια έλαβε παράταση μέχρι τις 31 Αυγούστου 2020.

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/10/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.